

In februari heeft Renco Bussemaker tijd voor onderhoud aan de machines.

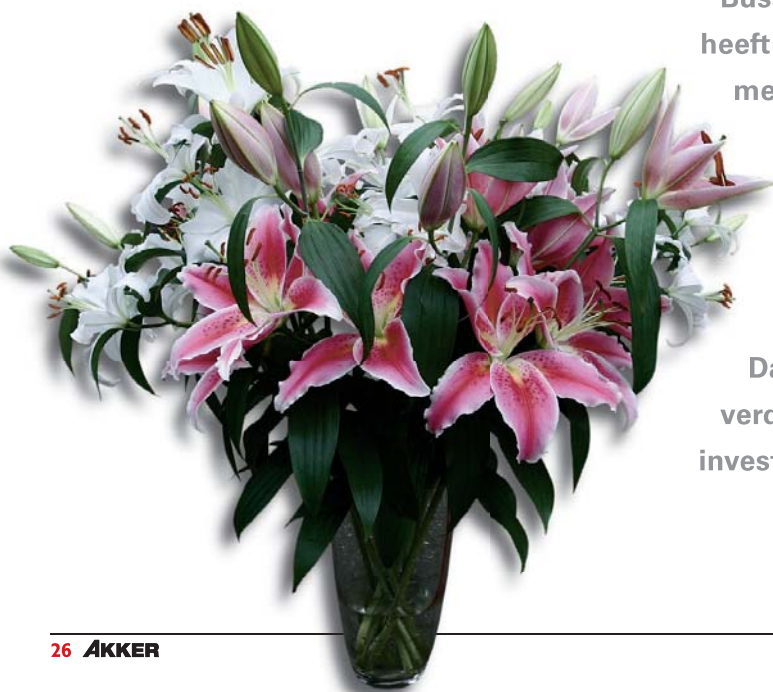
Meer lelies betekent

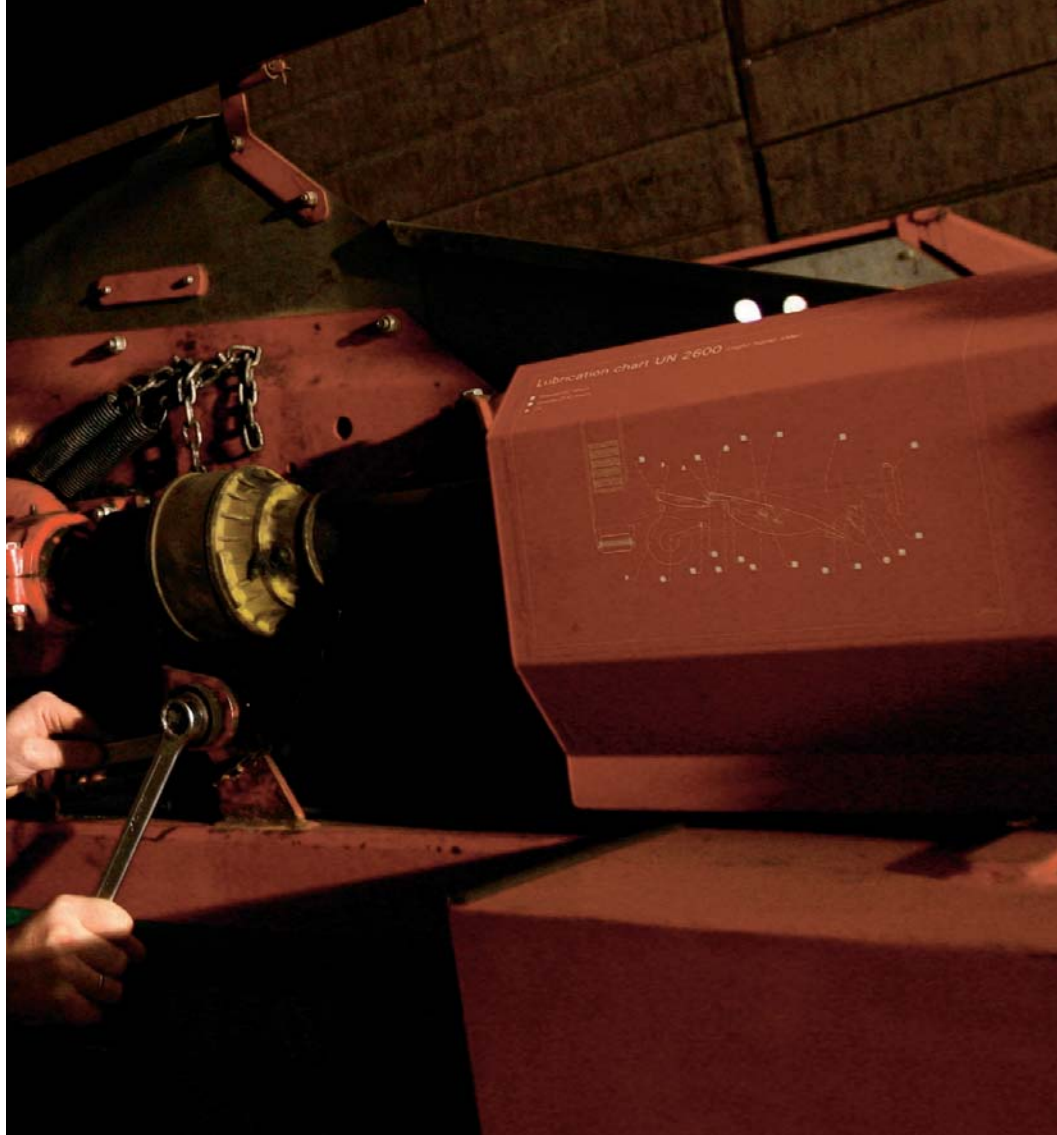
De lilieteelt in het oosten van het land groeit nog steeds. Akkerbouwer Renco Bussemaker in Geesbrug heeft komend jaar de helft meer dan vorig jaar. Verdere groei van het areaal sluit hij niet uit, maar hij wil een goede kwaliteit blijven leveren. Dat betekent dat hij bij verdere uitbreiding moet investeren in beregeningscapaciteit.

Door: Harma Drenth
Fotografie: Susan Rexwinkel

Het erf is opgeruimd en schoon. Alleen in een hoek liggen grote balen Miscanthus. De balen zijn het enige product wat nog te vinden is van de oogst van 2006 op het bedrijf van Renco Bussemaker in Geesbrug. Meestal blijven de zetmeelaardappelen tot half februari in de bewaring. Dit jaar duurde de campagne bij Avebe korter en zijn de aardappelen al afgeleverd. In de bewaarschuur wordt gesleuteld aan de rooimachine, daarna zal de veldspuit zijn onderhoudsbeurt krijgen.

Februari is de rustigste maand op het bedrijf. „Tot januari zijn we druk met de lelies, dan volgt een periode van machines schoonmaken en nu is het tijd voor onderhoud en vergaderingen. En dan is het zo weer maart; tijd om de lelies te planten”, zegt Bussemaker. De maatschap heeft al vijftien jaar lelies op contract voor hetzelfde liliëbedrijf. Dit jaar is er een nieuwe contactgever bijgekomen. Het totaal areaal is nu 16 hectare, waarvan dertien op contract. De overige drie hectare teelt de maatschap samen met de eerste contractgever. Bussemaker hoopt er een extraatje aan over te houden door de lelies deels voor eigen risico te telen. Tot nu toe valt dat plusje tegen. „Ik ben in het verkeerde jaar ingestapt”, bekent hij. Bij de gezamenlijke teelt hebben de ondernemers gekozen voor de cultivars Lilium Elite, Mother's Choice, Lake Carey en White Triumph. Welke cultivars ze samen telen, bepaalt

bestrijding in lelies uit met 400 liter water per hectare. „Ze zeggen dat ik door de luchtondersteuning ook wel naar 150 tot 200 liter per hectare kan, maar dat vind ik te riskant. We geven de voorkeur aan 400 liter. Dat geeft een goede verdeling.” Bij de bespuiting tegen phytophthora aardappelen spuit Bussemaker wel met minder volume. Van 250 liter is hij naar 175 liter per hectare gegaan. „Dat is mijn eigen gewas, daar vind ik het minder lastig om risico's te nemen.”

Bussemaker spuit sinds twee jaar met luchtondersteuning. Hij ruilde toen zijn 24 meter brede veldspuit van vijf jaar oud in voor een nieuwe Hardi Twin van 34 meter breed met een tankinhoud van 4.000 liter. Die tankinhoud betekent een verdubbeling en dat was een belangrijke reden om de nog jonge veldspuit in te ruilen. De maatschap teelde toen nog tien hectare lelies. Het gewas stond soms op afstand van de boerderij en dus het vulpunt. Met 4.000 liter konden de lelies in eenmaal worden gespoten en dat leverde tijdswinst op.

De nieuwe veldspuit gebruikt Bussemaker ook voor loonwerk voor andere telers. „De machine kan meer hectares aan dan we zelf telen”, zegt de akkerbouwer. Bij dergelijke investeringen rekent hij door of de machines op het eigen bedrijf rendabel te maken zijn. „Dat vraagt niet veel rekenwerk. Vaak kom je al snel tot de conclusie dat de loonwerker het goedkoper kan dan ikzelf. Maar ook de arbeidsfilm speelt bij de afweging een rol. We hebben een tweemansbedrijf. We moeten voldoende werk houden, maar we moeten de hoeveelheid werk ook goed aankunnen.”

meer beregenen

Bussemaker in goed overleg met zijn contractgever. Deze Noord-Hollandse bollenkweker doet ook de handel. „Hij heeft de contacten en de handel zit in Noord-Holland, omdat daar de meeste afnemers en kwekers zitten”, zegt Bussemaker. „Afstand speelt een rol. Als ik aardappelen moet hebben, bel ik eerst met mijn buren. Als de leliehandelaren vraag hebben naar een partijtje lelies, bellen ze natuurlijk ook een rondje in de buurt.” Bussemaker beseft dat hij met een paar hectare in Drenthe geen interessante speler is voor de grote handel. „Wil je wel bij ze in beeld komen, dan moet je misschien twintig hectare eigen teelt hebben.”

Beregening

De ambitie om door te groeien naar zo'n areaal heeft Bussemaker niet meteen, maar een verdere uitbreiding van de lelieteelt sluit hij ook niet uit. Waspeen, graan, sperziebonen en erwten zijn de teelten die de laagste saldi opleveren. Een groter areaal lelies zal ten koste gaan van de waspeen. Vorig jaar nog teelde Bussemaker 23 hectare waspeen, dit jaar 15 hectare. De reden is de beregeningscapaciteit op het bedrijf. Beide gewassen vragen veel beregening. De maatschap heeft dan ook twee haspels en twee beregeningspompen. Het komend seizoen gaat Bussemaker bij de beregening van de lelies waarschijnlijk gebruik maken van het systeem waarbij het bodemvocht wordt gemeten. Het systeem is ontwikkeld door Dacom en wordt onderzocht

'Ik heb baat bij een tevreden contractgever'

door HLB. De provincie Drenthe ondersteunt deze proef. Vorig jaar was het eerste jaar van het onderzoek. Bussemaker zag de proefopzet tijdens een open dag van het proefveld van de Stichting Regionaal Onderzoek Lelieteelt in Noord- en Oost Nederland (ROL).

Onlangs kreeg hij de resultaten van de proef thuisgestuurd. De gemiddelde bolmaat was bij deze precieze beregening groter dan bij beregenen op gevoel, zoals in de praktijk gebeurt. Toch is een hogere opbrengst in de grotere maten niet de reden dat Bussemaker aan de proef wil meedoen. „Een grotere bolmaat is niet altijd interessant. Het is maar net welke bolmaat je contractgever nodig heeft.” Dat verschilt per ras. Bij sommige rassen is veel vraag naar de maat 12-14, bij andere naar 16-18. De contractgever stuurt bij de teelt naar een bepaalde maat. „Heeft hij kleinere bollen nodig, dan vraagt hij ons om dichter te planten.” Hoe de contractgever het wil, zo teelt Bussemaker de lelies. Het onderzochte beregeningssysteem kan in dat licht meerwaarde hebben. „Het is een extra service die ik mijn contractgevers kan bieden. Ze hebben dan de zekerheid dat de bollen voldoende water krijgen. Als de bollen goed groeien, dan is de contractgever tevreden. En daar heb ik weer baat bij.”

Betere verdeling

Ook bij de ziektebestrijding houdt Bussemaker rekening met de wensen van de contractgever. In overleg met hem voert hij de vuur-

HET BEDRIJF

Renco Bussemaker heeft in maatschap met zijn vader Henk een akkerbouwbedrijf van 100 hectare in het Drentse Geesbrug. Hij teelt 16 hectare lelies, 25 hectare zetmeelaardappelen, 14 hectare graan, 10 hectare suikerbieten, 15 hectare waspeen, 6 hectare sperziebonen, 6 hectare dopenwten, 3 hectare valeriaan, 2 hectare olifantengras en 3 hectare groenstrook. Van de grond ligt 70 hectare bij de boerderij, de rest ligt op afstand. De loonwerker komt op het bedrijf voor het poten van de aardappelen, het planten en het spoeien van de lelies, het zaaien en het rooien van de suikerbieten en het uitrijden van drijfmest. Daarnaast verricht Bussemaker zelf loonwerk. Hij spuit en rooit lelies en aardappelen.

